

Recomandările Colegiului Național al Asistenților Sociali pentru asistenții sociali care lucrează în mediul penitenciar

În contextul pandemiei de coronavirus (COVID-19), Colegiul Național al Asistenților Sociali din România - CNASR a inițiat o serie de recomandări sectoriale pentru asistenții sociali care activează în diverse sub-domenii ale asistenței sociale.

Aceste recomandări nu sunt de natură să înlocuiască instrucțiunile emise de către Administrația Națională a Penitenciarelor sau de către alte instituții și structuri oficiale cu atribuții în perioada stării de urgență. Ele vin numai să sugereze asistenților sociali conduite ce pot contribui la protecția lor și a celor cu care aceștia interacționează.

Având în vedere situația particulară în care se află persoanele private de libertate, CNASR recomandă asistenților sociali din acest sector următoarele:

1. Chiar dacă România a obținut o derogare temporară de la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, următoarele drepturi sunt în continuare protejate: interzicerea torturii, dreptul la viață, interzicerea sclaviei, nepedepsirea de două ori pentru aceeași faptă, etc. Prin prezența lor în spațiile de deținere, asistenții sociali pot preveni sau raporta orice violare a drepturilor omului, cu deosebire a celor menționate mai sus.
2. Prioritatea numărul unu a asistenților sociali este de a proteja sănătatea și siguranța tuturor persoanelor private de libertate și a personalului de penitenciare cât și a propriei persoane.
3. Asistenții sociali vor fi disponibili pentru a contribui la realizarea obiectivelor menționate mai sus. În acest sens, acolo unde este posibil, se vor organiza în schimburi astfel încât să se asigure odihna necesară și vor beneficia de instruire și protecție în materie de sănătate și securitate.
4. În contextul măsurilor restrictive luate pentru prevenirea răspândirii virusului COVID-19, asistenții sociali împreună cu celelalte categorii de personal responsabil, se vor asigura: că persoanele private de libertate au fost informate cu privire la aceste măsuri și la motivația lor, că persoanele private înțeleg ca aceste măsuri sunt temporare și proporționale cu gravitatea pericolului, etc. Asistenții sociali se vor implica cu maximă proptitudine în rezolvarea problemelor persoanelor private de libertate, contribuind astfel la menținerea unei stări de spirit pozitive.
5. Asistenții sociali vor acorda o atenție deosebită persoanelor private de libertate vulnerabile, cum ar fi: persoanele cunoscute cu probleme psihice, deținuților străini, persoanele în vârstă, persoanele care nu mențin legătura cu mediul de suport, etc.
6. Restricțiile cu privire la vizite sau ieșirea la muncă, trebuie să fie înlocuite cu alte forme de comunicare (ex. comunicare online, prin telefon, etc.).
7. Atunci când situația o impune, asistenții sociali vor informa familiile deținuților cu privire la modurile alternative de comunicare și cu privire la suspendarea dreptului la vizită pe durata măsurilor de urgență. De asemenea, ei vor încuraja familiile să utilizeze convorbirile telefonice, comunicările online și să-i susțină financiar pe deținuți fără a se deplasa la penitenciar.
8. În cazul infectării cu coronavirus, izolarea persoanelor private de libertate nu trebuie să semene cu pedeapsa disciplinară a izolării (engl. solitary confinement), ci contactele cu avocații sau cu specialiștii penitenciarului trebuie să continue cu luarea măsurilor de prevenire a contaminării.

O parte dintre aceste recomandări au fost adoptate de către Consiliul European, în data de 20 martie 2020 – Declarația principiilor referitoare la tratamentul persoanelor private de libertate în contextul pandemiei coronavirusului (COVID-19).